
K hodnocení waldorfských škol chybí kritické analýzy. To by se mělo změnit

16. 2. 2012; autor: Lucie Kettnerová; rubrika: i-Forum informuje

První kulatý stůl nazvaný Waldorf otevřeně 2012 uspořádali 15. února zástupci katedry psychologie PedF UK a stejnojmenného občanského sdružení, jež si dalo za cíl informovat rodičovskou veřejnost o odlišnostech a kořenech waldorfské pedagogiky. Podnětem pro uspořádání semináře se stalo dosavadní ignorování negativních zkušeností mnoha rodičů s těmito školami i absence kritických analýz podstaty a průběhu vzdělávání ve waldorfských školách.

„Chtěli jsme, aby se ve veřejném prostoru vyslovily, probraly a prověřily kritické argumenty k waldorfské pedagogice. Účelem tohoto setkání tedy není polemika s příznivci waldorfských škol,“ řekl v úvodu prof. Stanislav Štech, CSc., z pořadající katedry psychologie. Proto také na setkání nebyli zástupci jednotlivých waldorfských škol (WŠ) pozváni, příležitost ke vzájemné diskusi by měla být na dalším setkání, které se předběžně uskuteční v průběhu června.

Podle organizátorů však sbírání kritických ohlasů rozhodně nemá vést k zákazu WŠ, ale k zastavení jednostranné glorifikace této „alternativy“ a shromáždění dostatečného množství ověřených informací o tom, na jakých principech tyto školy skutečně fungují.

První část setkání tvořila vystoupení pozvaných hostů. Profesor Branislav Pupala z katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Trnavské univerzity představil dosavadní fungování WŠ na Slovensku. Zde byla první WŠ otevřena v roce 2001, a to v tzv. experimentálním režimu. Ten měl trvat po dobu devíti let. Fáze experimentování tedy již skončila a stát se zatím nerozhodl, zda úspěšně, nebo neúspěšně. Proto raději přistoupil na řešení fázi experimentu prodloužit.

PhDr. Eva Orbanová, PhD., z katedry etiky a morálnej filozofie Filozofickej fakulty Trnavské univerzity se hned v úvodu přihlásila ke svému kritickému názoru na WŠ. Vadí jí zejména nezveřejňované spirituální pozadí škol a porušování zákona o informovaném souhlasu rodičů. Zároveň upozorňovala na problém s kvalifikovaností pedagogů, kdy jeden pedagog učí ve třídě všechny předměty.

Doc. RNDr. Čeněk Zlatník z Fakulty strojní ČVUT, který se angažuje v Českém klubu skeptiků Sisyfos, nazval antroposofii, na jejíž principech WŠ stojí, za okultní systém neslučující se s požadavky na moderní vědu. Dalšími referujícími byli Bc. Iva Hlušítková zastupující rodiče, kteří kritizují nedostatek informací o skutečném fungování škol, a Mgr. Jaroslav Kopecký, vedoucí odboru školství města Příbram, který přinesl vzhled zřizovatele škol.

Po přestávce byl prostor vyhrazen diskusi a třibení kritických argumentů. I když zástupci WŠ nebyli na setkání pozváni, dorazili v poměrně hojném počtu a začali s příspěvků polemizovat, čemuž se ale právě organizátoři chtěli vyhnout. Poměrně hlasitě bylo slyšet také rodiče a prarodiče, kteří nebyli spokojeni s výukou svých dětí, jež WŠ navštěvovaly.

Diskuse postavila před účastníky kulatého stolu další úkoly, s nimiž se musejí vypořádat. Potřeba bude detailněji se podívat na vazby antroposofie na výukové materiály, vyhodnotit relevantnost statistik o úspěšnosti přijímání absolventů WŠ na střední a vysoké školy či prozkoumat jednotlivé názorové proudy v zahraničí, kde má WŠ daleko hlubší tradici.